Dinsdag 5 October 1943 — DAGBLAD — 60ste Jaargang, No. 4021

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zon. ags)
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
ƒ 1.50 per maand [Aruba ƒ 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers ƒ 0.10.

Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Redactie Tel. 1858.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij, tel. 1550.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.

Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad. Telef. 38
Kantoor voor Administratie Gebiedsdeel Bonaire:
M. L. BOOI, Bredestraat, Kralendijk.

Bevrijding Corsica voltooid.

5de en 8e Legers blijven voortrukken in Italië.

Russisch zomer-offensief ten einde?

Frankfort in de nacht opnieuw gebombardeerd.

1944 HET BESLISSENDE JAAR.

De Noordamerikaanse Onder-Secretaris van Oorlog Robert Patterson noemde 1944 het jaar van beslissing, doch wees erop, dat hij niet het einde van de oorlog in 1944 voorspelde, doch slechts een heviger strijd.

„Geen weldenkend mens", aldus zei de Patterson, „zal zo dwaas zijn om te voorspellen wanneer de oorlog zal eindigen, doch wij kunnen er zeker van zijn, dat de slagen, welke in 1944 zullen worden toegebracht, de uitslag van het conflict zullen bepalen."

Patterson zeide, dat de Geallieerde successen tot nu toe „slechts aanvankelijke successen zijn. Nu zijn onze soldaten gereed voor de grote krachtproef" (Boston, (AP) 4.10).

DE BOMBARDEMENTEN OP DUITSLAND.

Gemeld wordt dat Noordamerikaanse Vliegende Forten, welke gesteund werden door lange afstands Thunderbolts Maandag een aanval deden op doelen in Frankfort op 150 kilometer ten Zuid-Westen van Kassel, waar de Raf in de voorgaande nacht vele bommen liet vallen. Het Ministerie van Luchtvaart maakt ook bekend dat Britse Mosquito's Hannover en doelen in het Rijnland dezelfde nacht gebombardeerd hebben. Andere bommenwerpers legden mijnen in de vijandelijke wateren. Het Britse communiqué beschrijft de aanval op Kassel als „zeer hevig" en de eerste berichten melden dat er grote schade in deze belangrijke industrie-stad werd aangericht. Het weer was uitstekend. Bij de nachtelijke verrichtingen van de Raf, met inbegrip van de aanval op Kassel, gingen 24 bommenwerpers verloren. Frankfort met zijn half millioen inwoners is een voorname binnenhaven aan de rivier de Main, en spoorwegcentrum en zetel voor grote olie-raffinaderijen, chemische fabrieken en andere fabrieken voor oorlogsproducten.

Deze aanval is de 37ste gedurende deze oorlog op die stad gedaan werd. De laatste aanval had plaats in December 1942.

De daglicht-aanval van gisteren welke werd uitgevoerd door Zware Noordamerikaanse bommenwerpers en lange afstands gevechtsvliegtuigen was de eerste soortgelijke aanval welke gedurende deze oorlog op Frankfort werd gedaan.

De aanval op Kassel was de vierde hevige binnen de laatste zes maanden op dit fabriekscentrum voor Messerschmitt gevechtsvliegtuigen en andere oorlogsmachines. De tweevoudige aanval volgde op de reeds bekende Geallieerde strategie om de Duitse verdediging te splitsen, aangezien de steden op minder dan 160 kilometer van elkaar verwijderd zijn. Terwijl zware bommenwerpers van de Raf het grootste gedeelte van de nachtaanvallen voor hun rekening namen, lieten Mosquito's springstoffen vallen op Hannover op slechts 260 kilometers ten Westen van Berlijn. Dit was de tweede hevige slag op die industriestad binnen zes dagen tijds. De laatste aanval werd gedaan door de Raf op 27 September jl. Andere Mosquito's deden uitgebreide aanvallen op het Rijnland waardoor West en Zuid-West Duitsland gedurende de nacht uren lang in alarmtoestand verkeerden. Drie vijandelijke patrouille-boten werden nabij Bordeaux vernield; mijnen werden gezaaid op vijandelijke scheepsvaartroutes en een JU88 werd neergeschoten door andere Mosquito's die boven het Engelse Kanaal patrouilleerden. (Londen, (AP) 4.10).

BRITSE AANVALLEN TEN NOORDEN VAN NAPELS.

In een uitzending meldde Radio-Berlijn dat Britse strijdkrachten aanvallen in het gebied van Giugliano op ongeveer 8 kilometer recht ten Noorden van de stadsgrens van Napels en 5 kilometer ten Zuiden van Aversa.

De radio zeide dat de gevechten voortduren te Termoli en dat sterke Britse pantser-colonnes ten Noord-Westen van Foggia aanvallen (New York, (AP) 4.10).

DUITSE SCHEPEN TE KOPENHAGEN GESABOTEERD.

De Zweedse radio zeide, dat 2 grote Duitse schepen, welke werden gereedgemaakt om Deense Joden naar Duitsland te vervoeren, in de afgelopen nacht in de haven van Kopenhagen werden gesaboteerd. Voorts zeide de radio, dat de Rector van de Universiteit te Kopenhagen met de Bestuursraad besloot „de Universiteit voor de tijd van één week te sluiten in verband met de rampspoed welke Deensen medeburgers overkomen is". (New York, (AP) 4.10).

DUITSERS VEROVEREN BELANGRIJKE PUNTEN OP COO.

Als volgt luidt een communiqué van het Geallieerde Hoofdkwartier in Caïro:

„De vijand is op 3 October in groten getale geland op Coo en heeft verschillende belangrijke punten veroverd. De gevechten duren voort. De vijandelijke scheepvaart nabij het eiland Coo werd gisteren de gehele dag uit de lucht aangevallen. Er zijn vele voltreffers geplaatst.

Beaufighters, Baltimore's en Hudsons namen aan deze aanvallen deel. 2 JU87's welke de vliegvelden op het eiland Coo poogden aan te vallen werden vernield door onze gevechtsvliegtuigen. Andere vijandelijke vliegtuigen werden beschadigd. Liberator en Halifax vliegtuigen vielen het vliegveld Calato op Rhodos aan in de nacht van 2 op 3 October. Voltreffers werden gezien op de parkeerterreinen voor de vliegtuigen. Bommenwerpers vielen in de afgelopen nacht het vliegveld van Heraklion op Creta aan. Er werd een grote brand gesticht. Van al deze verrichtingen worden 6 onzer vliegtuigen vermist" (Caïro, (AP) 4.10).

GEVECHTEN OP COO DUREN VOORT.

Als volgt luidt een communiqué uit het Midden-Oosten:

„Op het eiland Coo duren de gevechten voort. Beaufighters van de Raf op offensieve patrouillevluchten in het gebied vielen vijandelijke vrachtauto's en manschappen op het eiland aan met kanonvuur. Er werd gisteren een hevige aanval gedaan op het vliegveld Menidi Tatoi nabij Athene. De bommen dekten het landingsterrein en de parkeerterreinen. Branden en ontploffingen werden veroorzaakt in 6 hangars. 12 Vliegtuigen op de grond zag men branden. Van al deze verrichtingen wordt geen onzer vliegtuigen vermist" (Caïro, (AP) 5.10).

KESSELRING TREKT ZIJN TROEPEN TERUG.

Radio-France te Algiers zeide, dat Geallieerde luchtverkenningen te kennen geven, dat Veldmaarschalk Albert Kesselring alle hoop heeft opgegeven om stand te houden langs de Volturno rivier in Italië en zijn strijdkrachten snel terugtrekt naar Rome (Londen, (AP) 5.10).

DE RUSSISCHE RADIO TOT DE HONGAREN.

De Russische radio drong er bij de „democratisch gezinde" Hongaren op aan om alle maatregelen te nemen teneinde hun land uit de oorlog te halen en te voorkomen dat het conflict Hongaars grondgebied zal bereiken. Want in dat geval zullen de nazies de kans krijgen „Hongaarse steden en dorpen in brand te zetten en te vernielen gelijk zij in Italië deden."

De radio zeide voorts, dat Italië's instorting Hongarije in de „onvermijdelijke positie van Hitlers bondgenoot No. 1 in Europa geplaatst heeft." Verder vroeg men den Hongaren om „Hitlers huidige précaire positie uit te buiten en actief bij te dragen aan de volledige instorting der Duitse fascisten." (New York, (AP) 5.10).

RUSSISCHE AMBASSADEUR BIJ ROOSEVELT.

De nieuwbenoemde Sovjet Ambassadeur Andrei Gromyko zeide aan Roosevelt, dat de Sovjet Unie vol vertrouwen is, dat de Verenigde Staten en Rusland na de oorlog hun vriendschappelijke betrekkingen zullen voortzetten en versterken.

Bij het aanbieden van zijn geloofsbrieven aan President Roosevelt zeide Gromyko, dat de Russische Regering „het onwankelbaar verlangen heeft de meest vriendschappelijke betrekkingen en de nauwste samenwerking met de Verenigde Staten te kunnen onderhouden en ontwikkelen".

„De vriendschap tussen de volken van onze landen is geen toeval" zeide de Ambassadeur. „Zij is de uiting van de gelijke belangen onzer volken en landen".

Hij zeide dat de Geallieerde krijgsverrichtingen in Italië en Noord-Afrika „een gunstige militaire en politieke situatie geschapen hebben voor het toebrengen van beslissende slagen aan den gehaten vijand".

In antwoord op de verklaringen van den Ambassadeur zeide Roosevelt, dat de oorlog duidelijk gekeerd is ten gunste der Verenigde Landen. De President zeide verheugd te zijn de geloofsbrieven van Gromyko in ontvangst te nemen en verzekerde hem de „volledige samenwerking en steun der Noordamerikaanse Regering" in zijn taak om de vriendschappelijke betrekkingen tussen de Verenigde Staten en Rusland verder aan te kweken.

„De vastberadenheid, moed en zelfopoffering der strijdkrachten en het volk van de Sovjet Unie in de verschrikkelijke uren van beproeving hebben een onvergankelijke bewondering gewekt bij het Noordamerikaanse volk en wij verheugen ons met het volk van de Sovjet Unie in de toenemende reeks van successen, welke de Sovjet-wapen behalen" (Washington, (AP) 4.10).

DE DUITSERS ZETTEN HUN JODEN-VERVOLGING IN DENEMARKEN VOORT.

Berichten uit Malmö meldden dat de Gestapo-mannen meedogenloos voortgaan met het opruimen van de Joden in Denemarken, zij gaan huis voor huis na langs de gehele Deense kust van Kopenhagen tot Helsingoer. Zij zijn op zoek naar de Joden die zich verborgen houden langs de kust uitziende naar de gelegenheid om over het smalle water naar Zweden te ontvluchten. De vluchtelingen, die in Zweden aankomen, hebben een woning-probleem veroorzaakt in de gemeenten Helsingborg en Landskrona. Lijken van de zwaarbeproefde Joden, die in het ijskoude water sprongen teneinde het 5 kilometer brede water over te zwemmen, maar die daarin faalden, zijn aan land gespoeld. Lijken van twee Joodse kinderen werden vandaag aan de Zweedse kust gevonden. De invallen in de Joodse huizen te Kopenhagen en andere Deense steden worden voornamenlijk 's nachts uitgevoerd. De synagoge van Kopenhagen is gesloten en berichten uit Malmö zeiden, dat alle Joden die aan het Zweedse radiostation werken, gevangen zijn genomen.

Gemeld wordt dat er openlijk sympathie voor de vervolgde Joden wordt geuit. Ze worden op elke manier geholpen om de Gestapo te ontvluchten.

In Hellerup zijn gevechten uitgebroken tussen de Denen en de Duitse politie (Stockholm, (AP) 4.10).

PERSCONFERENTIE VAN BADOGLIO.

Maarschalk Pietro Badoglio verklaarde, dat de nieuwe Italiaanse regering zeer zeker op democratische leest zal worden geschoeid en dat „alle vroegere fascistische leiders er van zullen worden uitgesloten".

In het eerste vraaggesprek met Geallieerde correspondenten onthulde het Hoofd van de tijdelijke Italiaanse regering en Opperbevelhebber van de Italiaanse strijdkrachten enkele dingen over de val van Mussolini.

„Toen het fascisme instortte", aldus Badoglio, „deden ongegronde geruchten de ronde volgens welke de Führer zou zijn vermoord. Onder alle Duitse soldaten in Rome ontstond toen grote vreugde. De uitgelaten nazie-troepen omhelsden de mensen op straat. Zij rukten de foto's van den Führer in de barakken weg en wierpen die overal op de grond." Bij het beschrijven van de laatste ogenblikken van het fascisme zeide Badoglio: „Aan het einde viel het fascisme uiteen als een rotte appel." Ook zeide hij, dat Mussolini, blijkbaar vrezend voor de woede van het volk een briefje aan Badoglio zond om hem te bedanken, dat hij hem in bescherming nam (Italiaans Hoofdcommando in Italië, (AP) 4.10).

Het nieuws van vandaag.

De opmars van het Rode leger is nu vrijwel tot stilstand gebracht door de herfstregens en het Russisch communiqué van gisteren-avond — het kleinste sedert het zomer-offensief begon — deelt mede, dat slechts gevechten van plaatselijk belang geleverd worden. Aan het Wit-Russische front werden de Russische posities verbeterd, doch overigens beperkte de strijd zich tot actieve verkenningen en artillerie-duels. Er werd niet eens melding gemaakt van de krijgsverrichtingen in de Kuban waar de Duitsers Zondag toegeven de laatste haven op het Taman-schiereiland te hebben ontruimd.

Aan het einde van het Russische zomer-offensief geeft het communistische orgaan „Pravda" evenwel te kennen, dat reeds voorbereidingen getroffen worden voor een groot winter-offensief, dat misschien de Duitsers geheel uit Rusland zal verdrijven. De Russische radio deed bovendien nog een beroep op de „democratisch gezinde Hongaren" om van de huidige situatie gebruik te maken en zich van Duitsland los te scheuren. De radio stelde Italië als voorbeeld waar de Duitsers nu alle dorpen en steden vernielen, waaruit zij zich terugtrekken.

Blijkens een bericht uit Algiers heeft de Duitse Maarschalk Albert Kesselring de hoop opgegeven om de Volturno-linie te houden en zijn troepen verder teruggetrokken in de richting van Rome. Een ander bericht uit Algiers deelt mede, dat het 5e leger zich thans binnen 135 kilometer afstand van Rome bevindt.

Het officiële communiqué van heden gaat echter niet zo ver en zegt enkel, dat zowel het 5e leger als het 8e leger de opmars voortzetten. De troepen, die te Termoli aan land kwamen, sloegen enkele verwoede vijandelijke tegenaanvallen af met verliezen voor de Duitsers. De landingstroepen worden thans versterkt.

Maarschalk Pietro Badoglio ontving de Geallieerde persvertegenwoordigers in het Italiaanse Hoofdkwartier en vertelde enkele dingen over de val van Mussolini en het fascisme. O.a. zouden de Duitsers in Rome het gerucht vernomen hebben, dat Hitler was vermoord, hetgeen aanleiding gaf tot uitbundige vreugde onder de nazie-troepen.

Het eiland Corsica is thans geheel van nazies bevrijd nadat de Franse troepen de belangrijke havenstad Bastia namen en een verdere evacuatie van de Duitsers voorkwamen. Het DNB beweerde heden, dat alle Duitsers van Corsica zijn ontruimd, hetgeen echter door het Franse communiqué gelogenstraft wordt.

Nadat Frankfort aan de Main gisteren overdag door Noordamerikaanse zware bommenwerpers met een escorte van Thunderbolts aangevallen werd, heeft de Royal Airforce in de afgelopen nacht ook haar geluk op deze stad beproefd. Meer dan 500 ton aan bommen werd geworpen. Bovendien bombardeerden Lancasters de stad Ludwigshaven, terwijl Mosquito's doelen in Noord-West Duitsland bestookten.

Jo van den Broek over Nederlands Geldmiddelen.

Van de huide begroting:
70 % voor de vloot.
10 % voor de legeropleiding.
10 % voor 10 Departementen.

Het einde van ons geld is reeds te zien.

Het beeld van de toekomst is allerminst opwekkend, doch wij mogen rekenen met de heil bronnen welk de Voorzienigheid ons land gegeven heeft, zegt Minister van den Broek.

„Bij velen heb ik opgemerkt, dat zij aan het begrip: „de Staat" meestal een vage opvatting verbinden, namelijk: dat de Staat altijd over middelen beschikt. Volgens de idee van velen zelfs over onuitputtelijke middelen! Dit is niet zo vreemd, wanneer men bedenkt, dat in werkelijkheid de Regering van een bepaald land door allerlei maatregelen steeds de middelen kan creëren, die Zij voor het functionneren van de staatsmachine nodig heeft, ook, al gaat dat ten koste van de Volkswelvaart.

Ik behoef U er niet aan te herinneren, hoe dikwijls economen en financiele autoriteiten de faillissementen voorspeld hebben van landen zoals Duitsland, dat, ofschoon het na de vorige oorlog als één der armste landen beschouwd werd, toch, ogenschijnlijk, een tijdperk van grote welvaart doormaakte en in elk geval in staat is geweest zich te bewapenen op een wijze, waar wij nu de laatste jaren de noodlottige gevolgen van hebben ondervonden. Dit werd bereikt door een volkomen autoritaire economie en dito financieel beleid, waarmede ik vooral niet wil zeggen, dat zulks aanbeveling verdient......

Kan een Regering zich in eigen land de nodige middelen verschaffen, hoe staat het nu met een Regering, die het middel van belasting-heffen, van lenen of van het in omloop brengen van geld niet meer heeft, doordat het land geheel of gedeeltelijk bezet is en die toch haar leger, vloot, luchtmacht en andere staatsapparaten moet financieren? Dat toch is het geval, waar onze Regering zich op het ogenblik in bevindt en waar zich de Regeringen van verschillende andere door den vijand bezette landen eveneens in bevinden.

Het feit, dat wij niet de voor de oorlogvoering benodigde middelen kunnen creëren, betekent, dat wij, ten aanzien van het geld, in een geheel andere positie verkeren dan onze geallieerden, wier gebied niet door den vijand bezet is. Natuurlijk verarmen die landen evenals wij in hoge mate door de oorlog en de gewone inkomsten van die landen zijn bij lange na niet genoeg voor de financiering van de oorlog. Doch dat betekent, dat behalve teruggang van de materiële rijkdom, de verarming bestaat uit het oplopen van de staatsschuld en zij lopen niet het gevaar, dat zij door geldgebrek de oorlog niet zouden kunnen voortzetten. Voor ons betekent echter elke Dollar of elk Pond, door ons uitgegeven, een vermindering van de geringe middelen, waar ons land bij het uitbreken van de oorlog in het buitenland over beschikte en van die middelen, die sedert dat tijdstip ter beschikking van onze Regering zijn gekomen.

Zij, die 's landsgelden, in welke vorm dan ook, hebben te besteden, mogen wel steeds goed voor ogen houden, dat die uitgaven later door onze landgenoten zullen moeten worden opgebracht.

Een middel om de uitgegeven Ponden en Dollars wederom aan te vullen, hebben wij niet. Als wij salarissen betalen of als wij inkopen doen ten behoeve van onze gewapende macht, dan kunnen wij die uitgaven uitsluitend doen met vreemde valuta en die valuta zijn voor ons feitelijk identiek aan goederen, die door andere landen in den vreemde worden aangekocht. Wij moeten de valuta, waar wij ons aandeel in de oorlogsinspanning mede financieren kopen, zodra de bij het begin van de oorlog beschikbare valuta zijn uitgeput. Feitelijk kopen wij dat geld dan ook en wel tegen goederen, waar de Nederlandse Regering na het uitbreken van de oorlog de beschikking over heeft gekregen. Dat waren goederen, die onderweg waren naar Nederland en die ons land als gevolg van de invasie niet meer hebben kunnen bereiken.

Dan is er nog een andere bron, waar vreemde valuta uit binnen kwamen, namelijk: de assurantie-penningen van gezonken schepen. En hoe vreemd het ook moge klinken, hoe meer schepen Hitler naar de kelder zond, over des te meer middelen kregen wij de beschikking. De middelen, waar onze Regering bij aankomst in Engeland beschikte, bestonden allereerst uit een zekere hoeveelheid goud (de lezeressen en lezers moeten mij ten goede houden, dat ik de juiste cijfers niet noem), waar de Nederlandse Regering de vrije beschikking over had. Ik spreek hier van de „vrije" beschikking, omdat het grootste gedeelte van het goud, dat door De Nederlandsche Bank tijdig uit het Moederland verscheept was, onder de zogenaamde bevriezings-maatregelen van onze geallieerden viel en derhalve niet vrij was om door de Nederlandse Regering te worden gebruikt.

Verder had de Regering zekere saldi in het buitenland en enige vorderingen en met dat aanwezige geld moest destijds van Londen uit de oorlog worden voortgezet, de diverse Departementen worden georganiseerd en in het algemeen het apparaat worden geschapen, dat zich kon gaan bezig houden met het ontwerpen van plannen voor terugkeer naar een bevrijd Moederland. Zoals ik gezegd heb: sedert het begin van de oorlog zijn die beschikbare middelen aangevuld met bedragen, voortspruitende uit de verkoop van gestrande ladingen en uit assurantie-penningen van schepen, die gezonken zijn. Dat zijn echter — men begrijpe dat goed! — middelen, waar de Regering wel de beschikking over had, maar waar geenszins van gezegd kan worden, dat het Regeringsgeld was of is. Integendeel: dat laatste geld behoort aan derden, namelijk aan de oorspronkelijke eigenaren van de goederen, de verschepers, aan hen, die de goederen hadden te ontvangen, en aan de rederijen en, terugkomende in het Moederland, zal de Regering dus uit de Rijksfinanciën deze gelden hebben te vergoeden. En niet alleen in Nederland zelf stijgt dus de staatsschuld, doch ook buiten Nederland is de Regering, ten einde naar beste krachten aan de oorlogsinspanning te kunnen mededoen, gedwongen verplichtingen aan te gaan, die eveneens onze schuldenlast verzwaren.

Nu verkeert ons land ten aanzien van andere landen in zekere opzicht in een ongunstige positie, een ongunstige positie, welke door de val van Java nog ongunstiger is geworden. Vóór de val van Java konden wij, doordat Nederlands Oost-Indië op ruime schaal exporteerde en daar Dollars en Ponden voor ontving, betrekkelijk gemakkelijk in onze behoefte aan Ponden en Dol-

lars voorzien. Nederland had nog een belangrijke vordering op Nederlands Oost-Indië, die intussen voor een deel is afgewikkeld en die voldaan kon worden in de vreemde valuta, die het Moederland nodig had. Na de val van Java konden wij uit dien hoofde echter geen Dollars of Ponden meer krijgen en als ik zeg, dat wij in een ongunstiger positie verkeren dan sommige van onze geallieerden, dan is dat, omdat Nederland, ook als gevolg van de verspreide ligging van de verschillende gebiedsdelen over de Aarde, een in verhouding betrekkelijk grote vloot had. Onze vloot was belangrijk groter dan die van verscheidene andere landen, zoals: België, Noorwegen, Polen, Joegoslavië en Tsjechoslowakije. Ik hoop niet, dat de lezers mij er nu van zullen verdenken, dat ik onze vloot te groot achtte of acht!

Doch het is juist onze vloot, die het grootste deel van de uitgaven opeist, namelijk meer dan 70% van onze gehele begroting! Wij hebben daar echter de voldoening voor, dat onze vlag nog op alle wereldzeeën wappert.

Ons Legioen (leger) in opleiding kost ongeveer 10%, zodat meer dan 80% van alle staatsuitgaven besteed wordt aan de directe oorlogvoering. Een in verhouding klein bedrag is nodig voor allerlei Departementen, die administratieve taken te vervullen hebben en plannen voorbereiden voor de terugkeer. Zo bedragen de kosten der Departementen van Algemene Zaken, Binnenlandse Zaken, Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen, Financiën, Waterstaat, Handel, Nijverheid en Scheepvaart, Sociale Zaken, Landbouw en Visserij, en Algemene Oorlogvoering — dat zijn tien Departementen — gezamenlijk slechts 10% van alle uitgaven!

De inkomsten van de Staat, dat wil dus niet zeggen, de middelen, welke de Staat ter beschikking heeft gekregen uit gestrande ladingen of gezonken schepen, maar werkelijke inkomsten, zijn, helaas, zeer gering geweest. Het is allen bekend, dat er een zekere opbrengst is voortgekomen uit belastingen, doch die bedragen vormen slechts een fractie van de uitgaven. Het ter beschikking komen van gelden uit verkochte ladingen heeft nu opgehouden en door de zeer succesrijke anti-duikboot-maatregelen is er ook aan het zinken van schepen zo nog geen einde gekomen, dan toch belangrijk paal en perk gesteld. En wij moeten dus nu „voort-boeren" met het beetje geld, dat er thans nog is en — dat kan ik u wel zeggen — waar het laatste reeds van te zien is.

De Regering zal dan ook gedwongen zijn stappen te nemen, teneinde, indien de oorlog nog geruime tijd zou duren, voor de verdere financiering van de oorlogvoering met onze geallieerden bepaalde afspraken te maken, waardoor in de geldbehoefte kan worden voorzien.

Uit deze enkele mededelingen zal het duidelijk geworden zijn, dat de financiering van de staatsorganen onze Regering veel zorgen baart en het beeld voor de toekomst is allerminst opwekkend!

Ik wil nu iets vertellen over hetgeen in het Moederland gebeurd is sedert het vertrek van de wettige Regering. Het beeld, dat wij daar van hebben, is al evenmin rooskleurig. Terwijl onze staatsschuld in Mei 1940 4,2 milliard gulden bedroeg, is ons uit allerlei uit het Moederland ontvangen berichten gebleken, dat die staatsschuld einde 1942 in totaal reeds gestegen was tot een bedrag van...... niet minder dan 10 (tien) milliard, welk totaal, naar schatting, met ongeveer 1½ milliard per jaar toeneemt!

De vergroting van de staatsschuld van 4,2 milliard tot 10 milliard einde 1942 is veroorzaakt door de bezettingskosten gedurende twee jaar à raison van 3 milliard. 1,3 Milliard kwam daar bij door Duitse aankopen in het Moederland, welke door de Staat gefinancierd zijn en 1½ milliard voor aankopen, gefinancierd door de Nederlandse Bank.

De verrader Rost van Tonningen, die door zijn chefs in Berlijn op de zetel geplaatst is van den President van De Nederlandse Bank, heeft krachtdadig aan de verarming van ons land medegewerkt en ik wil niet nalaten te vertellen, hoe hij zelf aan zijn verraad aan Nederland een schijn van rechtvaardigheid tracht te geven. In het jaarlijks verslag van De Nederlandse Bank over 1941 staat letterlijk:

„In het vorige jaarlijks verslag karakteriseerden wij deze saldi als samengebalde Nederlandse koopkracht, welke in Het Derde Rijk naar de terreinen tast, waarop zij zich kan ontplooien."

De vordering van De Nederlandse Bank, het waardeloze Duitse schatkistpapier, wordt door dezen verrader „samengebalde Nederlandse koopkracht" genoemd! Rost van Tonningen vindt het ook niet zo erg, dat De Nederlandse Bank geen goud meer heeft als dekking voor het in circulatie zijnde bankpapier. Hij neemt de markenvordering op Duitsland op in de activa en hij schrijft in zijn verslag: „Dat het marken-tegoed in onze Volkshuishouding grote waarde heeft door het vertrouwen, dat in de Rijksmark kan worden gesteld als gevolg van het zich steeds verbredende draagvlak, waar het Duitse betaalmiddel in zijn groeiende Europese gelding op rijst." Tot zover Rost!

Volgens hem zijn wij eigenlijk rijker geworden als wij maar vertrouwen hebben in de Rijksmark...... Rost van Tonningen heeft dat vertrouwen misschien, maar ik betwijfel of er nog veel Duitsers zijn, die het óók hebben!

Intussen: wij zitten met de grote staatsschuld en bovendien hebben de Duitsers ons land ook nog leeggeroofd. Daar komt dan nog boven op: de schuld, die de Staat zal moeten maken in verband met de maatregelen van herstel, die door de Regering na terugkeer zullen moeten worden genomen, plus de schadevergoedingen, te geven aan hen, die rechtstreeks door de oorlog benadeeld zijn. Hoe en door wie(n) zal nu de last van de sterk gestegen staatsschuld gedragen moeten worden? Men houde hier goed bij voor ogen, dat het probleem uitsluitend dit is: op welke wijze de billijkste verdeling van de lasten over de verschillende bevolkingsgroepen bereikt kan worden. Aan de verarming zelf kan niets veranderd worden door de wijze van verdeling. Wij kunnen slechts weer rijker, of ik kan hier beter zeggen: minder arm worden door herstel van het economische leven. Bij de verdeling van de lasten moet allereerst gestreefd worden naar de grootst mogelijke billijkheid, doch tevens moet gestreefd worden naar bevordering van het herstel. De staatsschuld, welke einde 1942 tot een bedrag van 8.5 milliard gefinancierd was, in grotendeels gefinancierd door de kleine spaarders, hetzij direct, hetzij via levensverzekeringsmaatschappijen of spaarbanken. De rentelast op dat tijdstip, ten bedrage van ongeveer 250 millioen, kwam uit de jaarlijkse inkomsten van de Staat, die in 1942 ongeveer 1½ milliard bedroegen. Behalve de bezettingskosten van 1½ milliard per jaar waren er geen tekorten, met andere woorden: de belastingbetaler bracht de rente volledig op.

Velen zullen zich hebben afgevraagd: „Zal de belastingbetaler die lasten na de oorlog, wanneer die nog veel groter geworden zullen zijn, ook kunnen opbrengen en wat zal de waarde van de gulden zijn?"

De Heer Van den Broek stipte enkele middelen aan, waarop het geldwezen zou zijn te herstellen, doch het is veiliger hier geen bekendheid aan te geven. Bovendien zal men eerst na de oorlog precies kunnen bepalen op welke wijze de sanering van de Staatsen particuliere financiën zal kunnen geschieden, aldus de Minister. De Minister wees echter op de gevaren van een inflatie, zoals die na de vorige wereldoorlog in Frankrijk, Duitsland en België is voorgekomen. Een dergelijke gebeurtenis ontwricht de gehele sociale- en economische structuur van het staatsleven. Ook kan men met belastingheffen niet té ver gaan. Men kan de belastingen niet zo zwaar maken dat herstel van het particuliere leven bemoeilijkt wordt.

Het artikel van den Minister vervolgt:

„Men moet uit hetgeen ik gezegd heb nu echter niet direct de conclusie trekken, dat Nederland nu voor een zeer lange periode één van de armste landen der wereld zal zijn, want, terwijl onze staatsschuld gestegen is door de bezetting door den vijand, is de staatsschuld bij onze geallieerden, in het bizonder bij onze grote geallieerden Engeland en de Verenigde Staten, in een ongeveer gelijke verhouding gestegen door de oorlogsuitgaven. In vele kringen verwacht men, dat bij voorbeeld in de Verenigde Staten het bedrag, nodig voor rente en aflossing, aan het einde van de oorlog niet minder dan 30% van de totale begroting zal bedragen. Is zulk een percentage voor de Verenigde Staten of voor ons land houdbaar? Ik zou op deze vraag geen definitief antwoord durven geven. En bij velen zal de vraag wel rijzen: „Wat gaat de Regering nu precies doen?" Of: „Laat Zij beperkte inflatie toe, gaat zij over tot rente- of kapitaal-verlaging. Zal Zij de overtollige koopkracht uit de markt nemen door vrijwillige of gedwongen leningen of zal Zij overgaan tot een combinatie van die maatregelen?" Ook hier moet ik het antwoord schuldig op blijven. Het zou niet juist zijn de plannen, die in voorbereiding zijn, nauwkeurig bekend te maken. De vijand zou er zijn voordeel mede kunnen doen. Bovendien tussen nu en het einde van de oorlog kan nog veel gebeuren, veel ook, wat wijziging zou moeten brengen in bestaande of in voorbereiding zijnde plannen. Wel kan ik zeggen, dat de Regering tracht plannen in zo veel mogelijk concreten vorm gereed te maken en die voorts naar behoefte te wijzigen.

De Regering heeft bij de overweging hoe men een gezond en vertrouwen inboezemend binnenlands geldwezen zal herstellen natuurlijk in zeker opzicht ook rekening gehouden met de inzichten van onze geallieerden. De koopkracht van de gulden toch houdt verband met de wisselkoers van de gulden en daar moet men het met de andere landen over eens worden wil men speculatie in valuta ten nadele van internationale handel beletten. Het is bekend, dat besprekingen over een internationaal stabilisatiefonds gevoerd worden op aandrang van de Verenigde Staten en Engeland.

Ten slotte moet men bij het maken van plannen op velerlei gebied er ook rekening mede houden, dat in Nederland zelf zich bepaalde meningen gevormd zullen hebben. De na de oorlog in Nederland optredende Regering zal allereerst zich, voorzover mogelijk, moeten vergewissen van de opvattingen van ons volk in zijn geheel.

Het is wellicht opgevallen, dat ik in het geheel niet gesproken heb over reparatie-betalingen door de Duitsers. Ik heb dat met opzet niet gedaan, omdat ik vrees, dat wij niet veel van de Duitsers zullen krijgen en wel om verschillende redenen. Ten eerste zullen door vele landen aanspraken worden gemaakt op schadevergoedingen en zelfs, indien Duitsland in staat zou zijn op ruime schaal betalingen te doen, dan vrees ik, dat wij toch maar een gering deel van de „buit" zouden kunnen krijgen. Ten tweede: Duitsland kan niet betalen in goud en al evenmin in goederen, omdat het geen goud heeft en aan het einde van de oorlog ook niet veel goederen meer zal hebben. Duitsland zou echter kunnen betalen in arbeid, doch ik geloof, dat het een grote fout zou zijn, indien Duitsland op grote schaal aan werk zou worden geholpen, hetgeen vermoedelijk tot kosten zou gaan van werk, dat in andere landen verricht kan worden. Ik geloof, dat men die fout na de vorige oorlog heeft gemaakt! Op ruime schaal werd aan Duitsland crediet gegeven, crediet, dat voor het overgrote gedeelte nimmer werd terugbetaald en wel dat die credieten had, in betrekkelijk korte tijd, na de oorlog Duitsland het beste productie-apparaat. Wel heeft natuurlijk de Regering de nodige maatregelen getroffen en voorbereid, dat de vijand van geroofde of schijnbaar gekochte waarde-papieren géén voordeel zal trekken.

Ook heb ik een vermoeden, dat behalve aandelen en obligaties, veel bankpapier zijn weg naar Duitsland zal hebben gevonden. Ik kan verzekeren, dat de Duitsers, die menen meer vertrouwen in het Nederlandse geld dan in de mark te mogen stellen, al even weinig plezier van een zullen hebben als van het betaalmiddel, dat volgens Rost van Tonningen „een steeds breder draagvlak krijgt!... Het spreekt natuurlijk van zelf, dat Duitse bezittingen of participaties in Nederland geconfisceerd moeten worden.

Resumerende, geloof ik echter, dat wij goed doen er niet op te rekenen, dat onze staatsschuld in belangrijke mate verlicht zal kunnen worden door betalingen door den vijand.

Indien het door mij gegeven beeld lezeressen en lezers somber in de oren geklonken heeft, laat ik dan nog een enkel optimistisch woord spreken of liever: schrijven. Ons land heeft zwaar geleden en zal nog veel moeilijke tijden moeten doormaken, maar de werkelijke rijkdom van een land is niet wat het op een bepaald tijdstip aan materiële goederen bezit, doch het is: de energie, de kennis, de werklust, het organisatietalent van de bewoners en de hulpbronnen van dat land, waar de Voorzienigheid en de Natuur het Land de beschikking over gegeven heeft. Wanneer daar het juiste gebruik van wordt gemaakt komt de welvaart wel weer terecht en bij een goed geleide volkshuishouding komen de financiën ook wel in orde. Zoals een Fransman het uitdrukte: „Faites moi de bonne politique, je te ferai de bonnes finances!"

Met de wil om de aangebrachte schade te herstellen en ons land te herbouwen zal na enkele jaren Nederland wederom de plaats in de Wereld kunnen innemen, die het had: die van een welvarend, vredelievend en gelukkig land!"

CANADA BESTRIJDT DE HOEST.

Dit nieuwe middel begint ogenblikkelijk te werken.

Het meest verkochte hoestmiddel in Canada is **Canadiol de Buckley**, bereid met de olie van een zeldzame Canadeesche pijnboom (door een geheim proces) Buckley is geheel verschillend van alles wat U tot nu toe hebt gebruikt. Koopt heden nog een fleschje neemt een theelepel vol, houd het eventjes op de tong en slik het langzaam door; direct voelt U zijn krachtige en heilzame werking in Uw keel, hoofd en luchtpijpen. De hoest verdwijnt, de verstikkende slijm raakt los, de verstopte luchtwegen worden gezuiverd zoodat de ademhaling vergemakkelijkt wordt. Nu zult U begrijpen waarom meer dan 10 millioen fleschen van de beroemde **mixtura de Buckley** hoestdrank verkocht zijn in het koude wintersche Canada. Al de vooraanstaande apothekers verkoopen deze schitterende Canadeesche ontdekking —21.
Adv.

WERELDNIEUWS

JODENVERVOLGING IN DENEMARKEN.

Driehonderd verschrikte Joden, die uit bezet Denemarken vluchtten, zijn te Landskrona en Helsingborg (Zweden) aangekomen door met roeibootjes en andere kleine vaartuigen te varen over de smalle zeeëngte, teneinde te ontkomen aan uitzending naar Duitsland of Polen. De vluchtelingen zeiden, dat de algemene opruiming van Joden, waartoe Hitler opdracht gaf, blijkbaar in de nacht begonnen is. Hieraan voegden zij toe, dat de voorbereidingen voltooid zijn met de aankomst van nieuwe contingenten élitetroepen en Gestapomannen.

De Joden werden door de Denen geholpen bij hun ontsnapping. Drie jaar lang hebben de Denen zich verzet tegen de Duitse eisen voor een Jodenvervolging. De program was Deense bestuur volledig overnamen (Stockholm, (AP) 4.10).

DEENSE JODEN VLUCHTEN NAAR ZWEDEN.

Zuid-Zweden is de vluchthaven geworden voor ten minste 1100 Deense Joden, die hun leven waagden door verdrinking of doodschieting door Duitse patrouilles, teneinde niet te worden gezonden naar Duitse werkkampen. Zweden ontvangt de vluchtelingen met open armen. De vluchtelingen staken het smalle water, dat de beide landen scheidt, over in roeiboten en vissersschuiten.

Een aanbod van de Zweedse Regering aan Berlijn om de 8000 Joden van Denemarken op te nemen, werd door de nazies genegeerd. (Stockholm, (AP) 4.10).

GENERAAL GEORGE MARSHALL

De Noordamerikaanse Secretaris van Oorlog zeide, dat elke nieuwe taak, welke Generaal George Marshall mocht worden opgelegd, zal geschieden met het doel hem te stellen op de plaats waar hij het meeste goed zal kunnen doen. Generaal George Marshall is nu Stafhoofd en naar vermeld zou hij de waarschijnlijke kueze zijn om Opperbevelhebber te worden van de Brits-Noordamerikaanse strijdkrachten over de gehele wereld (Washington, (AP) 4.10).

CONVOOI PASSEERT STRAAT VAN GIBRALTAR.

Een groot convooi passeerde door de Straat van Gibraltar in de richting van de Atlantische Oceaan onder een krachtig geleide. In de baai van Gibraltar bevonden zich de vliegdekschepen „Formidable" en „Illustrous" behalve nog 35 koopvaardijschepen — voornamelijk Noordamerikaanse — die morgen de Middellandse Zee zullen opvaren (La Linea, (AP) 4.10).

Buitenland.

GEALLIEERD COMMUNIQUÉ VAN NOORD AFRIKA.

„Te land: Het 8e leger zet zijn opmars voort volgens het plan. Er zijn nieuwe versterkingen te Termoli aan land gezet.

Een vijandelijke tegenaanval in dt gebied werd afgeslagen met verliezen voor den vijand. Niettegenstaande het moeilijke terrein, de slopingen en vijandelijke weerstandsgroepen heeft het 5e leger voortgang gemaakt. Monte Sarchio is veroverd.

„In de lucht: Zware bommenwerpers van de Noordwestelijke Afrikaanse luchtstrijdkrachten hebben gisteren de bruggen en rangeerterreinen te Bolzano en Pisa in Italië aangevallen alsook het vliegveld te Menidi in Hellas. Middelzware bommenwerpers vielen het vliegveld Aros in Hellas en de bruggen en rangeerterreinen te Sernia en Mignano aan. Gevechtsvliegtuigen en gevechtsbommenwerpers voerden patrouillevluchten uit in het gevechtsgebied. Zij beschoten treinen, wegenkruispunten en vervoermiddelen. Nachtbommenwerpers vielen in de afgelopen nacht de verkeersmiddelen te Formia aan. Tijdens deze operaties werden 5 vijandelijke vliegtuigen vernield. Een onzer toestellen wordt vermist" (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 5.10).

NAZIES UIT CORSICA.

Het DNB deelde mede, dat de Duitse ontruiming van Corsica voltooid is. Het nieuwsagentschap zeide, dat de troepen naar het Italiaanse vasteland zijn overgebracht „om de nieuwe taak op te vatten welke bestaat in het verdedigen der Zuidelijke Europese flank". (Londen, (AP) 5.10).

BERLIJN OVER DE AANVAL OP COO.

Het Duitse Internationale Nieuwsbureau, een propaganda-agentschap, deelde mede, dat Duitse landingstroepen het eiland Coo in de Dodecanesen gisteren aanvielen en alle militaire installaties op het eiland in bezit namen.

Het vijandelijke verslag van de krijgsverrichtingen, waarvan de Britten gisteren melding maakten in het communiqué van het Midden-Oosten, zeide, dat het Britse garnizoen bij verrassing genomen werd. Een aantal manschappen zou gedood of gevangen zijn, terwijl de rest van het garnizoen naar de bergen zou zijn gevlucht (Londen, (AP) 4.10).

BASTIA VEROVERD.

Als volgt luidt het Franse communiqué dat door het Geallieerde Hoofdkwartier in Algiers werd uitgegeven: „Onze troepen zijn hedenmorgen Bastia binnengedrongen. De bevrijding van Corsica wordt volbracht. Gisteren hebben onze gemotoriseerde- en schoktroepen de gehele Westelijke kust en het Noordelijk deel van Kaap Corse tot Luri van den vijand gezuiverd. In de Centrale sector hebben Marokkaanse scherpschutters Furian bezet niettegenstaande een bitter verzet van den vijand. Thans rukken zij snel naar zee op. Verder naar het Zuiden hebben wij de vliegvelden Vescovato en Casamozza van Borgo bezet.

Binnen zicht van onze voorposten heeft het Franse geschut voorraden ammunitie en materiaal vernield welke op de kaden en stranden stonden voor inscheping. Ook de boten in de haven van Bastia waarmede de vijand poogde te vluchten zijn vernield. De opruimingsoperaties op deze kust hebben actief voortgang. Gisteren werd een vijandelijk vliegtuig vernield door mitrailleurvuur van ons voetvolk" (Geallieerd Hoofdkwartier in Algiers, (AP) 4.10).

DUITSERS VERBIEDEN BERICHTENVERSPREIDING IN ITALIË.

De radio van Berlijn zeide, dat elkeen in Italië, die berichten verspreidt over de Badoglio-Regering, onderhevig is aan ernstige straffen. Het luisteren naar radio-uitzendingen — met uitzondering van Duitse of Italiaanse — is eveneens verboden (Londen, (AP) 4.10).

INLIJVING BIJ DUITSLAND.

Een bericht uit Stockholm zeide, dat volgens het nieuwsblad „Afton Tidningen" de 3 Italiaanse provincies Bolzano, Belluno en Trente bij Duitsland zullen worden ingelijfd. (Londen, (AP) 4.10).

CLARK GABLE GEDECOREERD.

De Noordamerikaanse 8e luchtmacht maakte bekend dat de vroegere filmster Kapitein Clark Gable is gedecoreerd met de Luchtmedaille „wegens buitengewone verdiensten bij deelneming aan bombardementen op 5 September boven Europees gebied dat door den vijand bezet is". Gable bediende een machinegeweer en ook maakte hij filmopnemingen tijdens de aanval (Londen, (AP) 4.10).

DUITS NACHTVERBOD IN ZUID-OOST FRANKRIJK.

De Duitse bezettingsoverheden stelden een nachtverbod in te Thonog in Zuid-Oost Frankrijk, hetwelk om 20 uur ingaat. Tevens arresteerden zij 25 gijzelaars waaronder 7 vrouwen, welke beschuldigd worden van een aanval op een Duitse troepen-trein waarbij één soldaat gedood en twaalf gewond werden (Bern, (AP) 4.10).

RUSSISCH COMMUNIQUÉ.

„Op 4 September leverden onze troepen in sommige sectoren aan de fronten van Vitebsk, Gomel en Mogilev belangrijke gevechten, waarbij zij hun stellingen verbeterden. Aan andere fronten vonden actieve verkenningen en artillerie-duels plaats.

Op 3 October vernielden of ontwrichtten onze troepen aan alle fronten 67 Duitse tanks. 53 Vijandelijke vliegtuigen werden in luchtgevechten en door het afweervuur neergehaald" (Moskou, (AP) 4.10).

VOORBEREIDING VAN EEN WINTER-OFFENSIEF.

Als weerspiegeling der voorbereidingen van een mogelijk groot winteroffensief wijdde het Russische nieuwsblad „Pravda" een gehele bladzijde aan de beschrijving van het werk in een vliegtuigenfabriek welker productie in een jaar tijds meer dan verdubbeld is. Het blad onthulde, dat de nieuwe Lavochkin V. een gevechtsvliegtuig met een houten verstijving, tot een der beste Russische vliegtuigen gerekend wordt. Dit vliegtuig wordt ook in de bewuste fabriek gebouwd (Moskou, (AP) 4.10).

GENERAAL RAWSON NAAR RIO DE JANEIRO.

Maandagmorgen om acht uur vertrok Generaal Arturo Rawson per vliegtuig naar Rio de Janeiro om zijn post als Argentijnse Ambassadeur in Brazilië te aanvaarden. Hij werd vergezeld door zijn dochter Hercilia Rawson Borda, Rafael Carlos, de nieuwe raadgever van de Argentijnse Ambassade in Brazilië, zijn privé-secretaris Manuel Alberto Rawson Paz en de militaire en luchtvaart attaché's de Kolonels Moises Rodrigo en Aristobulo Fidel Reyes (Buenos Aires, (AP) 4.10).

JAPANSE OPMARS IN HET OOSTEN VAN CHINA.

Het Chinese Hoofdcommando gaf toe, dat de Japanners voortgang maakten aan het Oostelijk Chinese front waar de vijand tracht om Chinese concentraties uiteen te slaan, welke een grote bedreiging vormen voor hun sterkten in de driehoek welke gevormd wordt door Sjanghai, Nanking en Hangtsjow. Het verlies van enkele steden werd door de Chinezen gemeld.

De Chinezen zeiden echter, dat zij de Japanners bestrijden volgens een goed voorbereid plan. Misschien is dit hun geliefde „magnetische strategie" waarbij zij wijken voor een superieure vijandelijke strijdmacht om deze dan in de flanken te nemen wanneer haar linies uitgerekt zijn. (Tsjungking, (AP) 4.10).

JAPANSE LUCHTMACHT IN CHINA VERSTERKT.

Generaal Majoor Claire Chennault, Bevelhebber van de Noordamerikaanse 14e luchtmacht, zeide, dat de kracht van de Japanse luchtmacht de laatste tijd met 200 tot 300 procent is opgevoerd langs de kust in de gebieden van Honkong, Canton en Haiphong.

„Ik geloof, dat wij hen zo ernstig geraakt hebben, dat zij meer vliegtuigen moesten aanvoeren om zich te verdedigen" zeide de Generaal.

Voorts deelde hij mede, dat de Japanse vliegtuigen thans beter werk verrichten en dat ook de vliegers tekenen van een zorgvuldiger opleiding te zien geven. In een overzicht van de operaties gedurende de tweede helft van September zeide Chennault dat de vijand definitief 16 bommenwerpers en 4 gevechtsvliegtuigen verloor en waarschijnlijk nog 7 bommenwerpers en 2 gevechtsvliegtuigen. De Noordamerikanen verloren 1 Mitchell bommenwerper. In aanvallen op de Jangtse en de kustscheepvaart hebben de Noordamerikanen een tanker in de grond geboord en een torpedojager, een vrachtschip en een kanonneerboot tot zinken gebracht of gehavend. (Hoofdkwartier van de 14e luchtmacht in China, (AP) 4.10).

BERLIJN MELDT JAPANSE OVERWINNING.

De radio van Berlijn zeide, dat 5 Geallieerde transportschepen, een kruiser en 10 vliegtuigen Vrijdag vernield werden bij een Japanse luchtaanval op een convooi nabij het eiland Vella Lavella in de Salomons Archipel. Er is geen Geallieerde bevestiging hiervan (New York, (AP) 4.10).

GRAAF BERGOLO GEARRESTEERD.

Een bericht uit Rome aan de „Tribune de Génève" deelde mede, dat de nazies Graaf Calvi di Bergolo, den Italiaansen militairen gouverneur van Rome hebben gearresteerd. Bergolo is de gemaal van Prinses Yolanda. De arrestatie werd enige tijd geheim gehouden. Bergolo werd naar Noord-Italië gevoerd (Bern, (AP) 4.10).

NIEUWE SUCCESSEN DER JOEGOSLAVEN.

Het avondcommuniqué van het Joegoslavische Bevrijdingsleger meldde nieuwe successen in het binnenland. De grote versterkte stad Tuzla op 80 kilometer ten Noorden van Serajewo, en Bijelo Polje op 72 kilometer ten Noord-Oosten van Niksic, vielen in handen der Bosnische en Montenegrijnse partijgenoten.

Grote hoeveelheden oorlogsmateriaal werden hierbij genomen. Er worden ook gevechten geleverd langs de spoorlijn, welke van Bihac in Oostelijke richting loopt naar Bosnansky Krupa (Londen, (AP) 4.10).

SABOTAGE IN ROEMENIË.

Een bericht uit Boedapest aan de „Basler Nachrichten" zeide, dat de laatste vijf dagen een „georganiseerde golf van sabotage" in Bucuresti en andere industrie-steden van Roemenië ontstond. Telefoonlijnen werden doorgesneden teneinde te beletten, dat de brandweer gemeld zou worden toen vier grote ontploffingen een brand veroorzaakten in Roemenië's meest belangrijke lederfabriek Mociomitza. Een deel van de fabriek stortte in en begroef vele arbeiders. Het officiële rapport maakte melding van 31 doden en gaf de schuld aan het zorgeloos wegwerpen van sigaretten.

Naar vermeld had op 30 September een reeks ontploffingen plaats in de chemische fabrieken van Smidt, welke tot de grootste van Roemenië behoren. De gehele fabriek werd in lichterlaaie gezet en het aantal doden is groot.

Daarna zouden alle belangrijke fabrieken onder militaire bewaking zijn gesteld. De arbeiders worden ook nauwkeurig onderzocht. Maar niettemin duurt de sabotage voort. De Malaxa fabrieken werden op 1 October beschadigd. Enkele uren later was er een grote ontploffing in de fabrieken van Reschitza. (Bern, (AP) 4.10).

DE DENEN ROEREN ZICH.

Deense patriotten bliezen Duitse troepenbarakken op, alsook 2 electrische centrale's en 2 wapenfabrieken in een hernieuwde sabotage-campagne, welke het antwoord is op de Duitse pogingen om 10.000 Joden in Denemarken op te ruimen. De Vrije Deense persdienst zeide, dat een der zwaarste bommen, welke ooit gebruikt werd door saboteurs, de belangrijke electrische centrale te Broenderslev in het gebied van Jutland opblies. Een andere electrische centrale te Nibe werd beschadigd en ontploffingen vernielden enkele troepenbarakken te Loekkenon aan het Skagerrak waar grote contingenten van nazie-troepen moeten wakend tegen een eventuele Geallieerde invasie (Stockholm, (AP) 4.10).

HELLEENSE DUIKBOOT VERLOREN.

Als volgt luidt een communiqué van de Koninklijke Helleense Marine: „De Opperbevelhebber van de Helleense Marine betreurt het te moeten bekendmaken, dat de duikboot „Kathonis" gezonken is. De naaste bloedverwanten zullen zo spoedig mogelijk in kennis worden gesteld" (Londen, (AP) 5.10).

DE TREKKING VAN DE LOTERIJ ten bate van het Apostolaat ter Zee zal plaats vinden op den **14den October** '43 in het Theater Brion om 8 uur v.m.

De Administrateur
W. S. Ph. de Jongh.

ALLERLAATSTE NIEUWS

— Radio-Algiers zeide, dat het 5e leger zich thans binnen de 135 kilometer van Rome bevindt.

— Er wordt nog hard gevochten op het eiland Coo volgens berichten, die tot nu toe bevestigd konden worden — op de Turkse kust tegenover het eiland. Men zeide, dat enkele Britse officieren naar Turkije kwamen waardoor veronderstelt wordt, dat de positie op het ogenblik ongunstig is.

— Het DNB beweerde, dat Duitse duikboten 7 schepen met een totale scheepsruimte van 59.000 ton en een torpedojager uit Geallieerde convooien in de Middellandse Zee tot zinken gebracht hebben. Er werd geen datum genoemd. Geallieerde kringen hebben deze bewering niet bevestigd.

— De Zuidafrikaanse Premier Smuts zeide bij het inspecteren van de 6e Zuidafrikaanse pantserdivisie in Engeland: „De laatste slag van de oorlog zal worden geleverd op het vasteland van Europa en gij zult daar zijn". De Veldmaarschalk zeide tot zijn soldaten van mening te zijn dat „de hardste gevechten van de oorlog vóór ons liggen".

— **De Berlijnse correspondent van het blad „Social Democraten" deelde mede, dat 19 Nederlandse studenten in Nederland terechtgesteld zijn op beschuldiging dat zij een Duitse officier en verschillende vooraanstaande nazies in Nederland in de loop van de laatste maanden hebben vermoord.**

— Het DNB deelde mede, dat de Duitsers Bartolomeo in het district van Foggia hebben ontruimd.

— Het 8e leger heeft meer dan 16 kilometer voortgang gemaakt ten Noorden van Termoli en bevindt zich thans op slechts 65 kilometer van Pescara.

— Berichten uit Boedapest aan de Zweedse pers zeiden, dat de staat van beleg is afgekondigd in verschillende districten in het Zuiden van Hongarije. „Svenska Dagbladet" zeide, dat vele troepentreinen naar het Zuiden van Hongarije zijn gezonden na uitbarstingen van sabotage en guerrilla-activiteiten.

— De Spaanse Regering heeft de benoeming van Ruiz Guiñazú tot Argentijns Ambassadeur in Spanje aanvaard. Guiñazú volgt Alberto Pacios Costa op.

— Officieel wordt medegedeeld, dat 4 tot 5 Duitse divisies langs een linie van kust tot kust in Italië toenemend verzet bieden tegen de opmars van de 5e en 8e legers.

Het bezoek der Paters van Suriname aan Aruba.

Ruim 300 Surinamers bij de Lago.

Het was een grote vreugde voor de Surinamers op Aruba om den Hoogeerwaarden Pater Provicarius en den bekenden Pater Alhbrinck enkele dagen in hun midden te hebben.

Bij hun aankomst Maandagmiddag was er een deputatie van Surinamers op het vliegveld aanwezig om de Paters te verwelkomen die zich daarna naar het huis van hun gastheer Pastoor Bartel begaven.

De grote dag was echter Dinsdag toen den Paters een echt gezellig Surinaamse avondbijeenkomst werd aangeboden in het Militair tehuis te San Nicolaas.

Een klein comité met Kees Berenos aan het hoofd had deze avond mooi georganiseerd om alle Surinamers op Aruba in de gelegenheid te stellen de Paters te begroeten en zich met hen te onderhouden. Het feest is dan ook keurig geslaagd.

Als de Paters vergezeld van verschillende andere geestelijken van het eiland de geheel bezette zaal binnentreden, wordt het Surinaamse volkslied aangeheven en op alle gezichten is de voldoening te lezen over het feit, dat men weer eens in contact is met iets „van thuis".

De Heer Kees Berenos spreekt dan een hartelijk welkomstwoord uit.

„Het is mij een groot genoegen en biezondere eer U.H.E.P. Provicarius en Zeer E. P. Alhbrinck hedenavond in naam van de Surinamers op Aruba te mogen toespreken en welkom heten. Dit is geen gemakkelijke taak voor een man als mijn persoon. Mijn woorden zullen daartoe te zwak zijn. Men had een geboren spreker moeten hebben.

Hoog E. P. Provicarius, Zeer E. P. Alhbrinck ik roep U namens de Surinamers op Aruba hartelijk welkom toe. Toen de mare zich verspreidde dat twee Paters uit Suriname op Curaçao zouden komen hebben wij hier op Aruba ons in stilte afgevraagd of zij ook Aruba zouden aandoen. En het is geschied. Wij zijn blijde dat U gekomen zijt. Uit de kranten hebben wij kunnen lezen van de grootse ontvangst en huldiging op Curaçao. Wij zijn oprecht blijde dat onze landgenoten daar ginder U op zulk een wijze de bewijzen hebben gegeven van onze liefde en aanhankelijkheid aan U. Toen wij vernamen dat U ook op Aruba zoudt komen zijn enige heren bij elkaar gekomen en besloten ook op Aruba wat te doen. Spontaan hebben ook de niet-katholieke Surinamers zich bij ons aangesloten om U te ontvangen. Hier zult U niet gehuldigd worden als op Curaçao. Hier zult U niet een prachtig orkest te horen krijgen. Hier bent U niet in een grote zaal als het Brion-theater.

Aruba is kleiner in omvang dan Curaçao en onze avond zal ook kleiner zijn dan op Curaçao. Hier bevindt U zich in één grote Surinaamse familie. Wij zijn blijde dat er twee Paters van Suriname hier zijn. Niet dat wij niet blijde zijn met de Paters Dominicanen, neen! dat niet! Wij hebben de Dominicanen lief en achten hen hoog, maar de Redemptoristen zijn onze Paters, die kennen ons méér. Wij zijn blijde Hoog Eerwaarde P. Provicarius, dat U hebt meegenomen een man die land en volk goed kent, een man die met gezag op de geschikte plaatsen kan spreken over Surinamers, en zeggen kan wie en wat een Surinamer is, een man nl. als Pater Alhbrinck.

Pater Alhbrinck, die 32 jaren onder onze verschroeiende Surinaamse zon heeft geleefd; die midden in onze bossen ruim 20 jaren heeft gewoond; die nooit gevreesd heeft onze watervallen op te gaan. Wij zijn blijde dat U zulk een man hebt mede genomen. Wij roepen U beiden hartelijk welkom toe op Aruba, en hopen dat Uw verblijf hier aangenaam zal zijn. En als U straks terug zult gaan naar Suriname, dan vragen wij U onze beste groeten over te willen brengen aan Suriname, aan onze ouders en familie, vrienden en kennissen. En U Pater Alhbrinck, als U van de stad uittrekt naar het verre binnenland, groet dan de natuur voor ons. Groet voor ons de bossen en watervallen, de vriendelijke grondjes en hun bewoners. De natuur van Curaçao en Aruba is mooi en schoon. Wij hebben ze ook lief, maar de Surinaamse is toch de onze en daar kunnen wij nu eenmaal niets aan veranderen. Hoog Eerwaarde Pater en Zeer Eerwaarde Pater wij wensen U een aangename tijd onder de Surinamers hedenavond. En ik verzoek U straks als er een kleine pauze gehouden zal worden dat U zich langs onze mensen zult bewegen zodat een ieder de gelegenheid krijgt U toch even te mogen spreken.

Hierna krijgt **Pastoor Holterman** het woord die gaarne als adviseur van een of andere Surinaamse vereniging het woord zou gevoerd hebben doch tot heden alleen nog maar kan spreken als de Pastoor van de parochie waar de meeste Surinamers werken. De Pastoor is verheugd dat hij zo'n mooie groep Surinamers, hoezeer ook in richting en geloof van elkaar verschillend, als een prachtige eenheid bij elkaar ziet om hun waardering en sympathie voor hun Surinaamse Paters tot uiting te brengen. De spreker zegt, dat hij goed kan begrijpen waarom de Heer Berenos sprak van zijn verering voor „onze Surinaamse paters" die Suriname en de Surinamers door en door kennen ofschoon hij ook den Paters van Aruba een warm hart toedraagt. Pastoor Holterman voegde er aan toe dat, om meer „Surinaamse pater" voor de Surinamers van Aruba te zijn, hij er geen bezwaar tegen zou hebben om 2 weken of beter twee maanden in Suriname door te brengen om te weten hoe het „bij ons in Suriname" toegaat. Deze woorden kregen de volle instemming van de aanwezigen.

De gewijde spreker wees er nog op hoe taal en werk dikwijls een hinderpaal zijn voor trouwe vervulling van de Katholieke plichten doch dat dit voor de over het algemeen vlot Papiament sprekende Surinamer, die van goede wil is, bezwaren blijken te zijn, die overwonnen kunnen worden. Hij hoopt, dat het bezoek van Pater Provicarius en Pater Alhbrinck weer een aansporing moge zijn voor de Surinamers om hun tijd op Aruba niet slechts te besteden aan hun materieel welzijn, doch daarbij ook hun geestelijk welzijn niet uit het oog te verliezen om dan eens naar Suriname terug te keren met een flinke duit, maar tevens als principiële mannen en vrouwen, wier geloof hier op Aruba niet geleden heeft.

Als het strijkje van het duo Berenos — Bokhoven een nummertje ten beste heeft gegeven, krijgt de Heer J. Simons het woord als Voorzitter van de Vereniging Suriname. In een mooie toespraak spreekt ook de Heer Simons zijn diepe waardering uit voor het werk, waaraan de Paters hun beste krachten wijden.

„Ik beschouw het als een biezonder voorrecht u hedenavond namens de Vereniging „Suriname" hartelijk welkom te mogen heten, en spreek tevens de hoop uit, dat uw bezoek aan ons eiland een zeer aangename en vruchtbare moge zijn, zodat u na terugkeer naar Suriname nog jaren lang vol pleizier aan deze dagen zult terugdenken.

Wij zijn er ook blijde om, dat uw bezoek aan Curaçao niet gestuit is geworden door „drukke werkzaamheden", hetgeen soms wel het geval is.

Met vaderlandse trots werden wij vervuld toen wij hoorden, dat onze landgenoten u op Curaçao een welverdiende hulde brachten, en daarmede hun erkentelijkheid toonden — ondanks hun jaren lang vertrek uit Suriname —, voor het in hun jeugd genoten maatschappelijk en kerkelijk onderricht. Wij lazen uit de kranten, dat het u prettig stemde en u nieuwe moed gaf, toen u van deze grootse waardering getuigde. Wij spreken de hoop uit, dat u op deze avond, alhoewel minder groots van opzet, dezelfde waardering voor uw liefderijk werk onder onze landgenoten in Suriname zult zien.

Wij spreken verder ook de hoop uit, dat het u gegeven moge zijn nog vele jaren onder Gods rijkste zegen uw schone levenstaak te blijven voortzetten, in het waarachtig belang van de lijdende mensheid in het algemeen, en van Suriname in het biezonder.

In de dankrede van den Hoogeerwaarden Pater Kuypers op de huldigingsavond te Curaçao gehouden, trof mij vooral ook de bede om „ware Surinamers" te blijven. Het is mij dan ook een groot genoegen u te kunnen mededelen, dat wij Surinamers op Aruba, tot elkander gekomen zijn om een vereniging te stichten, onze geloofsverschillen eerbiedigend elkaar de hand reikten, en kwamen tot een vereniging, ongeacht verschillen in geloof, kleur of rang, doch boven op stelden het feit, dat wij Surinamers zijn, en Gode zij dank, de weg vonden gezamenlijk te arbeiden in het belang van ons geboorteland.

Wij werden tot die eenheid gedreven door het lot van de millioenen verdrukte mensen voor ogen, die in de bange uren des gevaars eindelijk gingen beseffen, dat zij kinderen zijn van één God, die barmhartigheid aan allen schenken zal, en elkaar de hand reikten, ongeacht de geloofsverschillen, en bovenal ook eindelijk gingen beseffen, dat zij kinderen zijn van één land.

Er zal nimmer sprake kunnen zijn van een nationale keten als wij mensen de verschillen, die er bestaan tussen ons geloof niet weten te eerbiedigen en te overbruggen en elkaar de hand reiken, ter vorming van een stevige onverbreekbare nationale keten, in het belang van ons geliefd Vaderland.

Daarom zijn wij hedenavond hier naar toe gekomen, omdat wij „Surinamers" zijn, en wij brengen u onze grote dank voor uw godsdienstig werk, dat u verricht onder onze landgenoten, onder de moeilijkste omstandigheden, ver van uw diep beproefde Vaderland, ver van Uw geliefde familieleden en landgenoten, en tòch, oh, dat weten wij allen, verricht met zoveel liefde en toewijding, dat het ons met grote achting voor u vervult. Wij verzoeken u ook dank te willen overbrengen aan uw Eerwaarde collega's in Suriname, terwijl ik namens alle Surinamers hier aanwezig, u Zeereerwaarde Pater Alhbrinck beleefd verzoek ons een van uw interessante verhalen te willen vertellen uit uw 32-jarige kerkelijke arbeid in Suriname."

Kees Berenos leidt dan een bekende figuur op Aruba in, nl. **Professor Zaphero,** die met een behendig toverkunstje munt weet te slaan uit de zakken der aanwezigen. De Professor is 30 jaar geleden misdienaar geweest bij Pater Alhbrinck en is gedecoreerd door Hare Majesteit de Koningin. Hij kan niet nalaten het werk van de Paters te steunen en is daarom zo vrij om met een theeblad ten bate van de Mgr. Wulfinghstichting een collecte te houden. De Professor verdwijnt even onder het publiek om spoedig daarna weer op te duiken met een flinke buit, die hij onder groot applaus aan de Paters overhandigt.

Bij de Pauze begeven de Paters zich onder de aanwezigen, die allen vrienden en bekenden blijken te zijn. Aruba wordt een ogenblik vergeten...... allen gevoelen zich weer terug in Suriname... oude herinneringen worden opgehaald ... het is alsmaar praten en vragen over familie, kennissen, gebeurtenissen en toestanden in het goede land van Suriname.

Met muziek en koele dronk wordt de avond gezellig voortgezet. Pater Provicarius neemt vervolgens het woord om zijn dank uit te spreken voor de hartelijkheid van de Surinamers op Aruba. Hij spoort ze aan om bij de materiële welvaart op dit eiland hun beginselen trouw te blijven.

Pater Alhbrinck moet vertellen van zijn avonturen in het oerwoud van Suriname. Op zijn bekende gemoedelijke wijze laat hij de aanwezigen genieten van zijn ondervindingen bij de Indianen.

Als de Heer Berenos de bijeenkomst sluit met een klein afscheidswoord gaan allen voldaan uiteen. De Paters waren blijde, dat ze hierop Aruba, zoals ze zeiden, „zo'n echt, Surinaamse avond" konden medemaken. Een woord van hulde aan den Heer Berenos en zijn medewerkers.

Het verder verblijf op Aruba.

Vanzelfsprekend kon de Indianen-expert Pater Alhbrinck niet nalaten de bekende Arubaanse grotten bij Fontein te bezoeken. Een middag werd er aan besteed. Geen gangen waren voor hem te diep of te laag om er door te kruipen, al ging dit soms met hoofdstoten gepaard. De Indianen-tekeningen op de wanden hadden zijn grote belangstelling en hij kon getuigen, dat dit typisch Indiaanse voorstellingen waren. Pater Alhbrinck was er zo enthousiast over, dat hij zijn hoed kwijt raakte en met de hoed van den aldaar werkenden Chinees thuiskwam. Surinamers zeggen, dat dit „typisch Alhbrincks" is.

Woensdag werd er een bezoek gebracht aan de Lago, waar de Paters door den Heer L. G. Smith, den Heer Campbell en den Heer Horrigan ontvangen werden. Na een kort onderhoud in het hoofdkantoor bood de Heer Smith den Paters een tocht in zijn auto aan om de raffinaderij te bezichtigen.

De Heren Smith en Horrigan vergezelden hen en toonden al het interessante van „our big plant", waar x thans voor den Heer Smith ruim 300 Surinamers in dienst zijn. Deze aardige attentie van de Lago werd door de Paters ten zeerste gewaardeerd.

De overige tijd op Aruba werd doorgebracht met bezoeken aan parochies, scholen en andere instellingen.

Donderdagmiddag deed een deputatie van Surinamers de Paters weer uitgeleide op het vliegveld.

Aruba wenst Pater Provicarius en Pater Ahlbrinck een behouden thuiskomst, is hun dankbaar voor hun bezoek en hoopt, dat de band tussen het „grote Suriname" van Zuid-Amerika en het „kleine stukje Suriname" van Aruba weer heilzaam versterkt is.

CURAÇAO

APOSTOLAAT TER ZEE.

Maandoverzicht Augustus 1943.

Het Zeemanshuis, Klipstraat 49—53, bleef als van ouds het centrum van de op Curaçao vertoefende zeelieden. 3510 Zeelieden der Geallieerde Naties bezochten het tehuis, waaronder veel Noordamerikanen. De hotelafdeling herbergde 38 zeelieden met een totaal van 469 logeerdagen. Deze mannen waren afkomstig van Groot-Britannië, Nederland, Zweden en Zwitserland. Twee uitgaanstochten werden georganiseerd, alsmede twee dansavonden, waaronder de feestelijke avond op 31 Augustus, ter gelegenheid van Hare Majesteit Koninginne verjaardag. Een biljartavond werd gehouden. De medewerking van de militaire dienst van O. & O. werd als altijd ondervonden. Medewerkers gaven ons enige collecties boeken cadeau en verschillende pakken met tijdschriften. De scheepsbibliotheek leende vijf boekenkisten uit aan varende schepen.

OFFICIELE BEKENDMAKINGEN.

Verlof: C. E. Peterson, schrijver, tevens hulpseiner op St. Eustatius 4 weken vrijstelling van dienst met vergunning deze vrijstelling op St. Maarten door te brengen; J. H. Sprockel, onderwijzer 1e klasse categorie B, en Hoofd der Hendrikschool alhier, 5 maanden binnenlands verlof wegens langdurige onafgebroken dienst en met vergunning dit verlof in het buitenland door te brengen, ingang 28 September 1943; A. J. van Werkhoven, hoofdcommies ten kantore van den Ontvanger op Aruba, 2 weken vrijstelling van dienst en in aansluiting daarop zes weken buitengewoon buitenlands verlof en met vergunning deze vrijstelling van dienst en dit verlof geheel of gedeeltelijk in de Verenigde Staten van Noord-Amerika door te brengen; B. Tromp, schrijver ten Gezaghebberskantore op Aruba, 3 weken vrijstelling van dienst; J. Th. P. M. van Oijen, Vertegenwoordiger der Directie van de Indische Pensioenfondsen in Curaçao, 2 weken vrijstelling van dienst; Mejuffrouw W. H. Linker, tijdelijk tewerkgesteld ter GouvernementsSecretarie 12 dagen vrijstelling van dienst buiten bezwaar van den Lande; Mejuffrouw C. T. Notenboom, tijdelijk Gouvernements-verpleegster op Aruba 21 dagen vrijstelling van dienst met vergunning deze vrijstelling van dienst op Curaçao door te brengen; Mejuffrouw F. E. Newton, tijdelijk schrijfster ter Gouvernements-Secretarie 2 weken vrijstelling van dienst en met vergunning deze vrijstelling van dienst op Bonaire door te brengen; J. M. Leonardo, hoofdkommies der belastingen op Bonaire, 5 maanden binnenlands verlof wegens langdurige onafgebroken dienst met vergunning dit verlof geheel of gedeeltelijk in het buitenland door te brengen; M. G. Bouwman, havenbeambte 1e klasse alhier, 4 weken vrijstelling van dienst.

Eervol ontslag aan: Mejuffrouw I. J. Martida, z.n.e.t. I. Crefte, Hoofd vlechtonderwijzeres alhier, op haar verzoek met dankbetuiging voor de door haar als zodanig aan den Lande bewezen diensten; Mevrouw I. Ballard-de Marchena tijdelijk klerk op het Departement van Onderwijs en Volksontwikkeling alhier, op haar verzoek ingang 1 October 1943.

Werkzaamstelling: Mevrouw I. L. Arends geb. Croes op de Bureaux van de Burgerlijke Stand en het Bevolkingsregister op Aruba; I. Cohen, op het Bureau voor Sociale en Economische Zaken belast met de werkzaamheden van controleur bij de Economische dienst op Aruba; J. P. Bergonje en H. A. Esser op het Bureau voor Sociale en Economische Zaken respectievelijk Curaçao en Aruba.

Benoeming: J. de J. Arends, gouvernements-geneeskundige tot Directeur van de Openbare Gezondheidsdienst in Curaçao; E. A. Penso tot tijdelijk bode ter Inspectie der Belastingen; J. A. de Jongh tot tijdelijk hulpkommies der belastingen.

Bouwcommissie op Aruba: eervol ontslag aan: A. Bronkhuyzen, S. N. Ecury en J. Beyderwellen als onderscheidenlijk lid, voorzitter en leden op hun verzoek, onder dankbetuiging voor de door hen als zodanig bewezen diensten.

Benoemd: Mr. H. A. J. Gijsen thans lid tot voorzitter; L. de Hoop tot lid tevens ondervoorzitter, en Th. A. J. van Erp en L. A. C. Lacle tot leden.

De Gouvernements-Secretaris,

C. F. Gronemeijer.